

OBSAH

O potřebě dějin filozofie (*Vladimír Ruml*) 5

ORIENTÁLNÍ FILOZOFIE

ÚVODEM (*Pavla Vošahlíková*) 9

STAROVĚKÝ PŘEDNÍ VÝCHOD — předstupně a
nejstarší projevy filozofického myšlení
(*Vladimír Souček — Pavla Vošahlíková*) 13

FILOZOFIE STAROVĚKÉ A STŘEDOVĚKÉ INDIE
(*Petr Vavroušek*)

Počátky filozofického myšlení	23
Učení džinismu a buddhismu	30
Džinismus	31
Buddhismus	33
Učení materialistů	36
Filozofické systémy hinduismu	38
Sánkhja	39
Jóga	40
Vaišéšika	41
Njája	42
Mímánsa	43
Védánta	45

FILOZOFIE STAROVĚKÉ A STŘEDOVĚKÉ ČÍNY
(*Jakub Mátl*)

Počátky filozofického myšlení	47
---	----

Klasické knihy čínské vzdělanosti	48
Kniha proměn	50
Sto škol — doba rozkvětu čínské filozofie	52
Konfucianismus	53
Taoismus	57
Škola jmen	60
Mohismus	61
Cou Jen a pět prvků	61
Legismus	62
Eklektikové	64
Filozofové doby Chan	64
Filozofie ve 3.—10. století	67
Taoismus ve 3.—10. století	67
Buddhismus	68
Neokonfucianismus	68
ANTICKÁ FILOZOFIE	
(Vladimír Čechák)	
ÚVODEM	73
PŘEDSOKRATOVSKÁ FILOZOFIE	75
Předchůdci prvních filozofů	76
Mílétská škola	78
Thalés z Mílétu	79
Anaximandros	82
Anaximenés	84
Hérakleitos z Efesu	85
Eleaté	90
Xenofanés z Kolofónu	91
Parmenidés	93
Zénón z Eleje	96
Melissos	98
Pythagoreismus	100
Pythagorovi žáci	104
Empedoklés a Anaxagorás	106
Empedoklés	106
Anaxagorás	110
Starořecký atomismus	114
Leukippos	114
Démokritos	116

ANTICKÁ FILOZOFIE KLASICKÉHO OBDOBÍ	127
Sofisté	128
Sokrates	132
Platón	137
Malé sokratovské školy	147
Aristoteles	151
 FILOZOFIE HELÉNISTICKÉ A ŘÍMSKÉ DOBY	 166
Helénistická filozofie	166
Peripatetikové	166
Akademická filozofie	168
Epikureismus	170
Řecký stoicismus	174
Skepticismus	178
Eklekticismus	180
Římská filozofie	181
Římský stoicismus	182
Epikureismus v antickém Římě	187
Římský skepticismus	191
Římský eklekticismus	192
Novoplatonismus	193
 ZÁVĚREM K ANTICKÉ FILOZOFII	 197
 STŘEDOVĚKÁ FILOZOFIE	
(<i>Jaroslav Sus</i>)	
 ÚVODEM	 201
 OBDOBÍ PATRISTIKY	 206
Gnosticismus	206
Manicheismus	208
Apologeti	209
Tertullianus	210
Alexandrijská bohoslovecká škola a sblížení křesťanské víry s idealistickou filozofií	211
Órigenés	211
Areios	212
Athanasiros	212

Kappadočtí církevní otcové	213
Aurelius Augustinus	214
Pseudo-Dionýsios a Augustinovi nástupci	225
 VZNIK SCHOLASTICKÉ FILOZOFIE V ZÁPADNÍ EVROPĚ	228
Eriugena	231
Upevnění feudalismu v západní Evropě v 11. a 12. století	233
Spor o univerzálie	235
Anselm z Canterbury	236
Jan Roscellinus	239
Vilém ze Champeaux	240
Petr Abélard	240
Racionalismus a naturalismus školy v Chartres	242
Cisterciáci	243
Škola svatoviktorská	244
 ARABSKÁ A ŽIDOVSKÁ FILOZOFIE STŘEDOVĚKU	246
Historie a charakteristika kulturního rozvoje Arabů	246
Arabská filozofie	248
Avicenna	249
Averroes	250
Skeptická mystika	252
Židovská filozofie	252
 VRCHOLNÉ OBDOBÍ SCHOLASTIKY	254
Duchovní kultura a filozofie	255
Univerzity a řády	256
Panteistický aristotelismus 13. století	256
Alexandrismus. David z Dinantu	257
Latinský averroismus. Siger z Brabantu	257
Filozofickoteologický aristotelismus	259
Alexandr z Halesu	260
Jan Fidanza	260
Albert Veliký a Tomáš Akvinský	262
Albert Veliký	262
Tomáš Akvinský	264

Oxfordská škola ve 13. století	272
Robert Grosseteste	272
Roger Bacon	273
POZDNÍ SCHOLASTIKA	277
Společenské poměry ve 14. a 15. století a situace ve filozofii	277
Duns Scotus	278
Základní rysy vývoje škol typu „via antiqua“ ve 14. a 15. století	281
Tomismus	281
Scotismus	282
Averroismus	282
Novoplatónský albertismus a mystika	283
Základní rysy vývoje škol typu „via moderna“ ve 14. a 15. století	285
Vilém Ockham a ockhamismus	285
Jan Viklef	289
ZÁVĚREČNÉ POZNÁMKY A SHRNUТИ K PROBLEMATICE STŘEDOVĚKÉ FILOZOFIE	291
POZNÁMKY	293
JMENNÝ REJSTŘÍK	309